

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2010

MEMORANDUM

NOORD-KAAP

PUNTE: 120

Hierdie memorandum bestaan uit 13 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: KYK– EN LEESBEGRIP

- Geen penalisering vir spel- en taalfoute nie.
- Sien slegs die eerste feit/sin na.
- Opdrag in vraag moet 100% gevolg word, anders 0. Een woord beteken **een** woord.
- 'n Aanhaling sonder aanhalingstekens verdien geen punt nie.
- Waar/Onwaar (Motivering afhanklik van korrekte keuse.)
Eerste deel korrek en motivering verkeerd (1).
Eerste deel verkeerd/ontbreek (0).
- **Veelkeusige vrae:**
  - Slegs die regte letter gegee. ✓
  - Slegs die regte antwoord, sonder die betrokke letter. ✓

VRAAG 1: KYK– EN LEESBEGRIIP – 'n STOKVEL VIR BEGRAFNISSE					
[Verwerk uit: <i>Beeld</i> , 11 Julie 2008] (251 woorde)					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
1.1	Ubuntu (Stokvel)	1	2	2	1
1.2	1998	1	2	2	1
1.3	D/tweede Saterdag	1	2	2	1
1.4.	C/hulle ryk wil word	1	2	2	2
1.5	Jy kan by 'n stokvel aansluit/Jy kan R200 per maand by 'n stokvel betaal.	1	2	2	1
1.6.1	Onwaar	1	2	2	2
1.6.2	Die bedrag verhoog/word meer (met die jare).	1	2	2	3
1.7	Hulle verkoop kos. Lede betaal 'n boete (as hulle laat is).	1 1	2	2	2
1.8.1	Nee	1	2	2	1
1.8.2	Lede soos familie	1	2	2	1
1.9.1	Onwaar	1	2	2	1
1.9.2	(Julie) 2008	1	2	2	2
1.10	A/troos	1	2	2	1
1.11.1	Enige sinvolle antwoord wat dui op die suksesvolle generering van fondse	1	2	2	3
1.11.2	Verduideliking hoekom dit goeie raad is	1			
DENKVLAK 1: 8/14 (57%) DENKVLAK 2: 4/14 (29%) DENKVLAK 3: 2/14(14%) =100%					
SUBTOTAAL: 16					

VRAAG 2: ADVERTENSIE [Verwerk uit: <i>Rooi Rose</i> , Mei 2008] (252 woorde)					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
2.1	C/Jy kan geld spaar deur boeke by <i>Rooi Rose</i> te bestel	1	2	1	2
2.2	lekkerder	1	2	3	1
2.3	Boeke vir Tieners	1	2	2	1
	Boeke met (nuttige) inligting	1	2	2	1
2.4	Trompie die sakeman	1	2	2	2
2.5	3/Drie	1	2	2	2
2.6.1	Trompie die sakeman	1	2	2	1
2.6.2	(Enige rede: bv. wat liefde vir avontuur bewys)	1	2	2	3
	OF				
	Saartjie se moleste				
	(Enige rede: bv. wat bewys dat die kandidaat 'n soortgelyke ervaring beleef het/ 'n slagoffer was.				
2.7	Ralf Metz	1	2	2	1
2.8	Sms/faks/bel	1	2	2	2
DENKVLAK 1: 5/10 (50%) DENKVLAK 2: 4/10 (40%) DENKVLAK 3: 1/10 (10%) = 100%					
SUBTOTAAL: 10					

VRAAG 3: KOMPETISIE [Verwerk uit : <i>Rooi Rose</i> , Mei 2008] (59 woorde)					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
3.1	'n eksemplaar van Kook soos 'n sjef 'n Kookboek/Resepteboek	1	2	2	2
3.2	31 Mei 2010 (Volledig)	1	2	2	1
3.3	B/pos	1	2	2	1
3.4	Anne Meyers	1	2	1	1
SUBTOTAAL: 04					
TOTAAL VIR AFDELING A: 30					
DENKVLAK 1: 3/4 (75%) DENKVLAK 2: 1/4 (25%) DENKVLAK 3: 0/4 (0%) = 100%					

TOTAAL VIR AFDELING A: 30

AFDELING B: 'N OPSOMMING [Verwerk uit: *DRUM*, Maart 2009] (183 woorde)**VRAAG 4: WENKE OM KRAG TE BESPAAR****Nasien van die opsomming**

- Kandidate moet die opsomming in die vereiste formaat aanbied. Indien die opsomming nie die regte formaat is nie, word 1 punt van die totaal afgetrek.
- Slegs feite wat in **vollesinne** aangebied word, verdien punte.
- Rofwerk/Bepanning moet duidelik aangedui word. Indien dit nie die geval is nie, word die eerste opsomming nagesien.
- Kandidate **moet** die **korrekte** getal woorde aandui.

Punte word soos volg toegeken:

- 7 punte vir 7 feite
- 2 punte vir taal
- 1 punt vir die getal woorde aangedui.

Penaliseer soos volg:

- Taalfoute (grammatika, spelling en puntuasie):
Trek soos volg van die 2 punte wat toegeken word vir taal, af.

0 – 5 foute	geen penalisering nie	-0
6 – 10 foute:	trek 1 punt af	-1
11 of meer foute:	trek 2 punte af	-2

TIPIESE FOUTE

<ul style="list-style-type: none"> - Woordorde in enkelvoudige sin (Bv. O/werp + ww. + V/werp) - Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoord 1, 2 en 3) - Omgekeerde woordorde - Lydende vorm - Infnitief 	<ul style="list-style-type: none"> - Tyd, wyse, plek - Ontkennende vorm - Voornaamwoorde - Vreemde woorde - Direkte vertaling (moedertaalinvloed) - Telegramstyl/Onvoltooide sinne
---	--

- Vir direkte aanhalings van **volledige sinne** word daar soos volg van kandidaat se totaal afgetrek:
  - 1 – 3 volledige sinne aangehaal: geen penalisering nie
  - 4 – 5 volledige sinne aangehaal: trek 1 punt af
  - 6 – 7 volledige sinne aangehaal: trek 2 punte af
- As die **getal woorde** nie aangedui is nie of verkeerd aangedui is, word geen punt toegeken nie.

FEITE

1.	Skakel onnodige ligte af/ (4 woorde) Gebruik net ligte wat jy nodig het. (7 woorde)
2.	Kook die regte hoeveelheid water. (5 woorde)
3.	Haal al die onnodige kos/goed uit die yskas. (8 woorde)
4.	Skakel die geysers af as jy nie warm water nodig het nie. (12 woorde)
5.	Kook al die nodige kos op een slag. (8 woorde)
6.	Wanneer die selfoonbattery gelaai is, trek die laaier uit die muurprop. (11 woorde)
7.	Gebruik net energiebesparende gloeilampe (EBG). (4 woorde)
	AANTAL WOORDE = 59 (maksimum)
PANEEL: (GLOBAAL BEPUNT)	
DENKVLAK 1: (45%) DENKVLAK 2: (30%) DENKVLAK 3: (25%) = 100%	
SUBTOTAAL: 10	

AFDELING C: TAAL					
VRAAG 5: PRENTJIE [Uit: Isizulu Sanamuhla, MM Masondo en NF Zondo Ibanga 6]					
VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
5.1	huisie	1	4	2	1
5.2	na	1	4	1	2
5.3	speelterrein	1	4	2	2
5.4	wat	1	4	2	1
5.5	blitsvinnig	1	4	1	1
5.6	besige	1	4	2	1
5.7	ongelukke	1	4	2	1
5.8	sê	1	4	1	1
5.9	vergeet	1	4	1	1
5.10	hou	1	4	1	1
5.11	waarmee	1	4	1	2
5.12	beland	1	4	2	1
5.13	gesien	1	4	2	1
5.14	oë	1	4	2	3
5.15	stop	1	4	1	1
5.16	linkerhand	1	4	2	2
5.17	uitgespring	1	4	2	1
5.18	help	1	4	1	2
5.19	vinniger	1	4	2	2
5.20	dokter	1	4	1	1
5.21	bitter	1	4	1	3
5.22	tweede	1	4	1	1
5.23	onthou	1	4	1	1
DENKVLAK 1: 15/23 (65%) DENKVLAK 2: 6/23 (26%) DENKVLAK 3: 2/23 (9%) = 100%					
SUBTOTAAL: 23					

VRAAG 6: PRENT [Uit: WEG, Augustus 2008]

- Spelling word nie hier geenaliseer nie.
- Weglating van kommas voor voegwoorde word nie geenaliseer nie.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
6.1	Dawie het ✓ langs die padkafee stilgehou .✓	2	4	2	1
6.2	Hy wil nie ✓ 'n bietjie rus hê nie .✓	2	4	2	2
6.3	Môre sal ✓ hy vir hom 'n yskoue koeldrank koop .✓	2	4	2	1
6.4	Die man sê vir Dawie dat dit baie warm is .✓	2	4	2	3
6.5	Dawie drink koeldrank omdat hy dors is .✓	1	4	2	2
6.6	Is✓ jou koeldrank koud?✓	2	4	2	1
6.7	Hoekom kan Dawie nie tyd mors nie ?✓	2	4	2	2
6.8	Koeldrank word ✓ deur die winkelier verkoop .✓	2	4	2	2
6.9	Dawie staan ✓ buite die kar .✓	2	4	2	1
6.10	Dawie bestel nog 'n koeldrank .✓	1	4	2	1
6.11	Moenie langs die pad stilhou ✓ nie .✓/ Moenie stilhou langs die pad ✓ nie .✓	2	4	2	3
DENKVLAK 1: 10/20 (50%) DENKVLAK 2: 8/20 (40%) DENKVLAK 3: 2/20 (10%) = 100%					
SUBTOTAAL: 20					

VRAAG 7: REDIGERING [Uit: *Rapport*, 24 Maart 2002] (32 WOORDE)

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
7.1	Gisteraand het Thabo lekker partytjie gehou.✓	1	4	2	1
7.2	Thabo sê hy is moeg .✓ OF Thabo sê dat hy moeg is .	1	4	2	1
7.3	Thabo is moeg,✓ want dit is 'n besige tyd van die jaar.	1	4	1	1
7.4	Pelo sit langs ✓ Thabo in die taxi.	1	4	1	2
7.5	Die verkeersman waarsku Thabo om wakker te bly.✓	1	4	2	1
7.6	Thabo sal ✓ nie weer by die verkeerslig slaap nie.	1	4	1	1
7.7	Die verkeerskonstabel voel gelukkig omdat hy ✓ Thabo kon help.	1	4	2	2
7.8	In die toekoms moet Thabo 'n bietjie ✓ wakkerder wees.	1	4	1	1
7.9	Thabo moet nie laat gaan slaap nie .✓	1	4	2	2
7.10	A/Die verkeersman/verkeerskonstabel is kwaad vir Thabo.✓	1	4	2	3
DENKVLAK 1: 6/10 (60%) DENKVLAK 2: 3/10 (30%) DENKVLAK 3: 1/10 (10%) = 100%					
SUBTOTAAL: 10					

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
8.1	B/dors is.	1	2	2	2
8.2	dors	1	2	2	3
DENKVLAK 1: 0/2 (0%) DENKVLAK 2: 2/4 (50%) DENKVLAK 3: 2/4 (50%) = 100%					
SUBTOTAAL: 02					

VRAAG 9

- KYK EN KOMMUNIKEER (Korrekte boodskap.
- Penaliseer nie vir taal- en spelfoute nie).
- Elke taalhandeling vereis 'n punt.

VRAAG	ASSESSERINGSRIGLYNE	PUNT	LU	AS	VLAK
9.1.1	Mevrou, ek is baie dankbaar vir al u moeite./ Mevrou, baie dankie vir die mooi huis. (Enige aanvaarbare sin wat dankbaarheid toon).	1	3	2	3
9.1.2	Ai, Mevrou, ek is baie tevrede/doodtevrede met hierdie huis. (Enige aanvaarbare sin wat tevredenheid toon)	1	2	2	3
9.2.1	Adele, jy lyk soos 'n ware prinses in daardie rok./ Adele, jou rok lyk baie mooi. (Enige aanvaarbare sin wat toon hoe mooi die rok is)	1	2	2	2
9.2.2	Pedro, ek is bly om 'n maat soos jy te hê./ Pedro, ek is bly dat jy my maat is. (Enige aanvaarbare sin wat toon hoe bly Adele oor Pedro is)	1	2	2	3
9.3	D/Ma-Maputi, kan ek asseblief my geld kry?	1	2	2	1
DENKVLAK 1: 1/5 (20%) DENKVLAK 2: 1/5 (20%)DENKVLAK 3: 3/5 (60%) = 100%					
SUBTOTAAL: 05					

TOTAL AFDELING C: 60

**ANALISEBLAD VIR AFRIKAANS TWEDE ADDISIONELE TAAL
FEBRUARIE/MAART 2010 VRAESTEL 1**

DENKVLAKKE	1	2	3	TOTAAL
VRAAG 1	57%	29%	14%	100%
VRAAG 2	50%	40%	10%	100%
VRAAG 3	75%	25%	0%	100%
Verspreiding van denkvlakke: AFDELING A	61%	31%	8%	100%
VRAAG 4 Verspreiding van denkvlakke AFDELING B	0%	0%	100%	100%
VRAAG 5	65%	26%	9%	100%
VRAAG 6	50%	40%	10%	100%
VRAAG 7	60%	30%	10%	100%
VRAAG 8	0%	50%	50%	100%
VRAAG 9	20%	20%	60%	100%
Verspreiding van denkvlakke: AFDELING C	39%	33%	28%	100%
Verspreiding van denkvlakke: HELE VRAESTEL	33.5%	21.5%	45%	100%

AFDELING D: LETTERKUNDE

K = Kennis en begrip
B = Toepassing
T = Evaluering en sintese

KINDERS VAN DIE AARDE – CHARLES FRYER**VRAAG 10: DIE OOREENKOMS – DALENE MATTHEE**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	LU	AS	BARRET
10.1	Rusoord/Ouetehuis/Aftree-oord/Tehuis vir bejaardes	1	2	4	K
10.2	Jakob het portrette (van sy oorlede vrouens) teen die muur gehang. Willem het die muurhorlosie (teen die ander kant) gehang.	1 1	2 2	4 4	B B
10.3	Hy wil nie 'n vreemde by hom hê nie/Dit sal nooit Willem wees nie.	1	2	4	B
10.4	Dat hulle lawwe goed is/Dat 'n ou vrou 'n lawwe ding is.	1	2	4	K
10.5.1	D/Jakob wil haar in sy vertrouwe neem.	1	2	4	K
10.5.2	A/Sy kom sê die waglys is te lank.	1	2	4	K
10.5.3	C/Jakob wil hom vra om by hom te kom slaap.	1	2	4	K
10.6	Hy het aan die ooreenkoms gedink./Hy was bang Willem sal kom spook.	1	2	4	K
10.7	daar nie lewe na die dood is nie.	1	2	4	B
10.8	Nege maande/9 maande	1	2	4	B
10.9	Maandag	1	2	4	K
10.10.1	sterwe	1	2	4	K
10.10.2	spook	1	2	4	K
10.10.3	lewe	1	2	4	K
10.10.4	dood	1	2	4	K
10.11	Hulle het saam whiskey gedrink./Hulle het saam in Jakob se motor gery./Hulle het saam vingerbord gespeel./Saam godsdien/nuus geluister. (ENIGE TWEE)	2	2	4	K
10.12.1	Dit was teen die reëls (van die Bestuur) om drank in die Rusoord te gebruik./Hulle het skelm gedrink.	1	2	4	K
10.12.2	Halfses/5:30/17:30	1	2	4	K
		K = 15 B = 5 T = 0			TOTAAL: 20

VRAAG 11: ROOIKOOS WILLEMSE IS SOEK – ABRAHAM H. DE VRIES

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	LU	AS	BARRET
11.1	Hy het die plaas verkoop/uitgedrink/uitgesuip. ✓	1	2	4	K
11.2	Die hotelbaas ✓	1	2	4	K
11.3.1	C/drink te veel ✓	1	2	4	K
11.3.2	A/foto van meisie in 'n mini ✓	1	2	4	B
11.3.3	D/sagte handjies ✓	1	2	4	B
11.3.4	E/hou nie van die almanak nie ✓	1	2	4	B
11.3.5	B/Transvaal-Boland-wedstryd ✓	1	2	4	B
11.4	Rooikoos het sy dorp se rugbyspan gehelp om nie teen die Barrydalers rugbyspan te verloor nie. ✓	1	2	4	B
11.5	Skoon gesig/Skoongeskeerde gesig/Gesig sonder 'n baard Swart kop/Swartgekleurde hare/Swart hare ✓	1 1	2 2	4 4	T T
11.6	Jan/skoonmaker ✓	1	2	4	K
11.7	Of Rooikoos in sy kamer was ✓	1	2	4	K
11.8	Daar was iemand wat hom ken./Hy het homself nie geken nie. ✓	1	2	4	K
11.9.1	dronk ✓	1	2	4	K
11.9.2	Barrydalers ✓	1	2	4	B
11.9.3	baard ✓	1	2	4	B
11.9.4	hare ✓	1	2	4	B
11.9.5	swart ✓	1	2	4	B
11.10	D/nie meer weet wie hy was nie ✓	1	2	4	B
11.11	Moenie te veel drink nie./Moenie ander mense boelie nie./Om goeie sportmangees te openbaar. ✓	1	2	4	T
		K = 7		TOTAAL: 20	
		B = 10			
		T = 3			